

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
за пів року . . . 10 кор.
за чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 1.70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Податок число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмем милої і віри не возьмем,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових писем М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дзюбровського (Хорун-
щия). Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсманя.

Рукописи звертає слідше
на попереднє застереженє.—
Рекламації неопечатаніє
вільні від порта. — Оголо-
шенє звичайні приймають-
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесенє по 30 сот.
від стрічки.

В справі українсько- русского університету.

(Конець).

П. Лозинський, припускаючи, що у нас найдуться доценти, навіть стільки, як у Чехів, сумніває ся, «чи правитель-ство з а р а з поспішить ся заснувати укр.-рус. університет. Відповідь на се дали ми вже в попередньому числі, вказуючи на приклад другого чеського університету на Моравії, словінського університету в Люблянї або університету італійського. Розправлюванє на сю тему не буде мати так довго актуального значіння, поки п. Лозинський не наведе нам тих певних кандидатів, котрі не лише їздили або готові за стипендіями поїхати на студії, але й готові дійсно предложити наукові розвідки і на їх основі габілітувати ся, бо на наведений нами спис-таких кандидатів не дав п. Лозинський відповіді. Але й руских учительських сил для середних шкіл з кваліфікацією не маємо ми так багато, як думає п. Лозинський. Нехай собі перегляне Schismatismus des Höheren Unterrichtswesens, де є докладно подана кваліфікація кожного, а впевнитись, що н. пр. для класичної філїології нема стільки, як потреба іспитованих на цілу гімназію, що при обсадах посад для рускої мови також влади находять ся в клопотливім положеню і що особливо в тих двох напрямах ще є недостачі. Колиж п. Лозинський висуває се проти нас, що о кожду руску гімназію треба вести таку боротьбу, то ми єму пригадаємо, що кількалітну боротьбу треба було вести о станиславівську гімназію, а справа скорше йшла свого часу з коломийською і тернопільською, але якжеж тоді дневник, в котрім він сидить, як висловлювали ся згідно всякі опозиційники про «паралельки», які придбали «новоеристи», чи «новокурсники», як глузвано з тих на-писів руских на урядах (овва! написи на почтових скринках!), за якими тепер п. Лозинський упоминає ся. Коли треба було вести п'ятилітну боротьбу о станиславівську гімназію, коли від «нової ери» не повело ся опозиції ані на крок вперед поспунути дальше розширенє руских написів, то починає й опозиція до-рожити такими придбанями, які перше називала дрібницями, які не мають вар-тості, бо они належали ся і самі про себе були би прийшли. Радикальна опо-зиція, котра підривала реальну роботу

«новоеристів» чи «новокурсників», пере-конала ся, що ослабленєм сих останних і удареннем їх роботи нічого не осягнула і тепер п. Лозинський признає, що на «зміну дотеперішньої системи політичної (на сю нуту й перед тим від 15-ти літ співано) нема ніяких виглядів, тим більше, що «польска демокра-тия», на яку він ще покладав очевидно надії в своїм оптимізмі, нам не pomoже.

В своїх выводах що до учительських сил п. Лозинський не лише попадає сам з собою в суперечности, але доходить до справдешнього баламутства. Раз бо каже, що «годі протягом 24 годин 60 доцентів чародійним способом виставити» (так як би ми говорили, щоби університет сотворити протягом 24 годин!), то знов запевняє, що колиб інших перешкод до заложеня університету не було, то постарати ся о учительські сили, се в теперішних часах ніяка надзвичайна трудність, а дальше знов остерігає, щоби не голосити про брак учительських сил, бо се не тільки безцільно, але й шкідливо. Миж навпаки думаємо, що се не тільки не безцільно і не шкідливо, але навіть потрібно, щоби ті, що мають здібности по тому, брали ся до наукової роботи і готовили ся на професури. Одначе п. Лозинський хибно зрозумів нас, начеб то ми «загал ака-демічної молодіжи» слали на ту дорогу наукової роботи — до сего нехай беруть ся найспосібніші! Колиж будуть підго-товлені учительські сили, тоді можна бу-де обдумати способи здійсненя само-стійного університету. Тимто ми відпи-раємо рішучо підсовувану нам п. Ло-зинським думку, начеб ми бажали лише відвернути увагу суспільности від стан-вища правительства в університетській справі, як і нікчемний докір денунція-ції п. Лозинського. Він жеж сам чва-нить ся своєю методою анархічною, яко єдино спасенною, він жеж і тепер під-суває приклад збуреня Бастилі, отже сам явно визнає свої погляди, так що не потреба на него указувати. А так са-мо нікчемний се спосіб войованя непра-вдою, начеб то Русланови від само-го початку революції в Росці привиджу-вались бровнінги, коли тимчасом Руслан стояв і стоїть рішучо проти реакційної системи російської. Колиж п. Лозин-ський думає, що руйнованєм ста-рого тутешнього університету дійде до заложеня нового укр.-русского, то мусимо лише подавляти єго буйну фан-тазію, але не можемо повірити в мо-жливність здійсненя сеї горячкової дум-

ки. Видно, що й молодіж академічна о-цінила належно сю фантазію і не дала ся пірвати сій мрії і пішла за радою старшого радикала.

Таке розумованє, що „добре кожде оружє, яке змусить противника уступи-ти з того місця, що нам потрібне“ і та певність п. Лозинського, що колиб укр. молодіж мала тільки відваги й си-ли (ось о те іменно ходить, що вапа sine viribus ira!) зробити істнованє те-перішнього львівського університету не-можливим, то сим здобула би ту мож-ність, те ф а к т и ч н е право на свій у-ніверситет“ — се також буйні мрії п. Лозинського, на яких здійсненє не дав навіть приближних доказів.

Треба передовсім дбати о справде-шню видатну роботу наукову і о те, щоби укр. нарід став у Галичині такого політичною силою, до якої єму не так ще скоро pomoже і виборча реформа, тоді і лекше можна буде дійти до здій-сненя самостійного укр.-русского універ-ситету.

До статі „Камо грядемо?“

(Конець).

Ціль «Основи» трохи инша. У нас не було жадної часописи, яка би пода-вала народови поживу в християнським дусі. Були вправді часописи християнські, але чисто релігійні, як «Посланник» і «Місіонар». За те часопись соціалістич-них і радикальних цілий ряд, а що рік тим є більше. З нерадикальних була ли-ше одна-однісенька «Свобода». Але, що «Свобода» з радикалами надто кокетува-ла, сама нераз тяжко проти віри гріши-ла, проти радикалів (кромі в справах чи-сто партійно-політичних) ні ко л и не в и с т у п а л а, отже треба було конче-но якогось популярного, просвітньо-полі-тичного письма, яке би отверто стояло на християнським ґрунті і справи хрести-янської між кругами нашого селянства боронило. Так повстала «Основа». Ініція-торами єї се самі визначні члени на-шої партії. Як видно з дотеперіш-них чисел «Основи», то вона навіть не задумує вести політики на власну ру-ку, а як сказано, веде політику Народно-го Комітету. Обава, аби она не зробила конкуренції «Свободі», прямо сьмішна і соромляча для самої «Свободи». Зрештою у нас є ще місце і потреба не тільки на другу часопись партійну, а хочби і на нових десять, які всі могли би бути ор-

ганом Народного Комітету, а при тім кожда з них могла би узгляднати відмінні відтінки.

Така ціль і задача «Основи».

А тепер ще кілька лише слів.

Перш усього мушу сконстатувати, що ш. автор не має жадного безпосереднього приводу до своєї статі. Він помовляє «Ниву», що вона в статі «Камо грядете» взиває духовенство до основаня власного політичного дневника. Тим часом ш. автор дав ся ввести в блуд, бо «Нива» про якийсь політичний дневник зовсім і не згадує. В наведеній статі говорить се тільки про бажає видіти «Ниву», — не яку иншу політичну часопись — тижневником. Нут отже чиста містифікація...

Що тичить ся якихсь неясних толків на провінції про нову партію, то про се «Нива» вперед зовсім не звісно, а вдруге вона за се не відповідає. «Нива» пише ясно і отверто, чого хоче, а жадних «закулісових інтриг» не веде.

Я радив би ш. авторови трохи уважнійше читати «Ниву», а можливе, що і з ним стане ся то, що із згадуваним в статі бл. п. о. Д. Тянякевичом. І сей був спершу упереджений до «Ниви», а се лише доти, доки, як сам мені запевняв, не читав її зовсім. Колиж пізнав ближше інтенції редакції «Ниви», став її і її редактора щирим прихильником, написав до «Ниви» дві статі, а обіцював ще цілий цикл дописий про різні пекучі церковні справи. Та смерть станула на перешкодї здійсненю его плянів.

Я закінчу сим: Не будьмо недовірчивими. Не шукаймо наших ворогів там, де їх нема. Підозрівати без достаточних причин, а дуже часто і зовсім безосновно, се річ не гарна і не етична. Неузасадненими підозріннями і клеветами дражнимо і роздвоюємо лише тих, яких бажали би ми видіти в злуці. Коли хтось, про якого нічо злого не знаєте, говорить вам щиро і отверто, що бажає так а так робити і дійсно робить так, як заповідає, та коли вже зовсім ему не довіряєте, так бодай не оклевечуйте его і не підсувайте ему низких мотивів. Сеж хочби для кого є дуже прикре. Колиж часом для даного щось неясного, полемізуймо і критикуймо, але тільки в спосіб гідний культурних і моральних людей.

Ярослав Левинський
редактор «Ниви» і «Основи».

Краківські а львівські демократи.

(Конець).

Краківська демократія застановляєсь передовсім хто се і з чого утворив нову політичну організацію. І так на сю тему пише Nowa Reforma:

Ніби се инший, а прецінь той самий центральний комітет, що давнійше, до спілки зі старостами, допускав ся ославлених псот і виборчих розбоїв, завязав сл оноді в соймовім будинку у Львові. Ніби инший, — бо окрім трех консерватистів, увійшли в его склад три людові центровці, межи ними кс. Пастор, маючи в резерві „товариша“ кс.

Стоаловського, ну, і аж три демократичні ліваки, меж ними сам п. Глобінський у власній особі. А щоби відмолоджене давнього центрального комітету було цілковите, вибрано головою п. Ценьського, який не признає ся до жадного сторонництва, але очевидно признаваного ними за найвластивішого кандидата на достойнство презеса „нової виборчої організації“.

Руку на пульсі ради народо-ої буде дальше тримати те соймове коло, яке боролось завжди против загального голосованя, особливо боронячи ему приступу до сойму. Коли зважить ся, що людовий центр, з до. Пастором і Стоаловським на чолі, в послідних часах заявивши ся за плюральністю, доконало політичної фузії з консерватистами, від яких нині властиво нічим не різнить ся, то в раді народо-ої очевидну і постійну більшість будуть мати завжди сторонництва, які з поступом і демократичною не мають нічо спільного.

Створено отже організацію — кінчить краківський орган — що будить страх і переражене своїм походженем. Сторонництво, против якого виборото для люду загальне голосоване, захоплює керму краю-ої виборчої організації і має вирокувати, чи і де існує в краю „народова небезпечність“. А другою точкою виходу для інгеренції народо-ої ради має бута зобовязане посольського кандидата, що вступить до будучого солідарного, польского кола, розуміє ся без згляду на се, яка буде его більшість і що витриває в ній через цілий час держаня посольского мандату. Се послідне застережене входить вже в обсяг особистої свободи посла і свободної опінії виборців, яких річию є задецидувати в критичній хвилі, чи посол повинен виступити з клубу або в ній має остати“.

Вкінці краківський орган соціялістів „Narząd“ передказує, що дійсність розвіє основно мрії конфедерації польских консерватистів, центровців і демократів. Асекурація мандатів, намірена під плащиком „поваги“ сойму заведе, бо цілий край знає, чим є галицький сойм і порушить ся до рішаючої борби з сею послідною кріпостою шляхетчини.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— Календар. В середу: руско-кат. Ігнатія свмч.; римо-кат. Макарія. — В четвер: руско-кат. Юліяни; римо-кат. Геновефи.

— Ювілей 25-літньої літературної діяльності Бориса Грінченка святкують вечерком завтрішної середи Українці в Києві в салі народної аудиторії (Бульварно-Кудравска ул.). В програму вечерка вйдуть: відчит про літер. діяльність ювілята, деклямації его творів і співи.

До щирих желань, які прийме шан. Ювілят завтрішного дня від київских Українців, долучує і наша редакция свої, желяючи ему, щоби ще довгі а довгі літа міг трудити ся на літературній і громадській ниві пробудженої України.

— Під адресою „Діла“. Вістку подану нами про те, що п. Петрицький вдер ся самовільно на народний візд, ми з всею рішучістю під-

держуємо, мимо що „Діло“ називає се видумкою. Знаємо се з уст людей, що стоять дуже близько «Народного Комітету». Вирочім в зїзді взяли також участь як „мужі довіря“ національно-демократичного табору деякі радикали, що два дни раніше напали на своїх зборах і на „Народний Комітет“ і на націонал демократів. Часте безголове!

— Хлопчики в віці 4—10 літ можуть вправляти в львівськїм „Соколі“ в понеділок, середу і п'ятницю від 5—6. Вправи зачнуть ся, наколи зголосить ся що найменше шість хлопчиків. Родичі в місті, повинні дбати про розумний рух для дітей, котрий підносить звиність, красу, силу і здоровле. Діти се будучина народа. Здорові і кріпкі діти виростуть на здорових і кріпких членів суспільности.

— Ріжні вісти. Черновецькі Русини в спілці з Німцями, Жидами і Поляками перевели з III. колеса вибір до міської ради пос. Николи Василька 1108 голосами на 1352 голосуючих. Пос. Н. Василько дістав із усіх кандидатів найбільше голосів, що є доказом его великої симпатії в кругах населеня Черновець з виїмкою Ромунів. Ромуньскі кандидати що до одного перепали величезною меншостою голосів.

З Відня доносять, що вибори до нового парламенту будуть розписані на латинську цвітну неділю, 24. марца. В тім дни відбудуть ся вибори в цілій Австрії, а в Галиччині також ще в инших днях, визначених політичною властію. Парламент буде скликаний на другу половину цвітня.

Політичне віче селянське відбуло ся дня 28. грудня в Добромили під проводом о. Дуба. Реферат про політичне положене галицьких Русинів мав п. Василь Кицула.

В Самборі відбуде ся дня 3. с. м. в Читальні «Просвіти» о 12. год. в полудне довірочна нарада академиків самбірского округу в університетській справі.

В Гологорох помер 29. м. м. рахунковий офіціал дирекції скарбу в Тарнові, Маркьян Чемеринський.

— Поправчі іспити зрілости в зимовім речинці відбудуть ся у всіх середних школах дня 5. лютого. Кандидати, які дістали від кр ради шкільної дозвіл здавати поправчий іспит, мають зголосити ся в дирекції дотичного заведеня що найменше тиждень перед тим речинцем.

— З львівської архієпархії. О. Петро Рудакевич одержав канонічну інституцію на парохію Закомаре. — Установлені: завідателем Ром. в Березиньскій в Мужиллові, а сотрудниками оо.: Лев Абрисовський в Глинянах місті, Волод. Семків в Шилах, Григ. Редчук в Дубківцях і Ом. Крвавич в Нараві. — На конкурс з речинцем до 30. січня виставлені парохії: Мужилів, Смерже, Дунаїв, Маркопіль і Плетеничі. — Іспит на виділових катехитів зложили: Вол. Гургула, Вас. Гургула, Ол. Яримович і Мир. Данилович. — Крилошаньскі відзнаки одержали оо.: Іван Бакович парох в Лисеничах і Лев Сембратович, архікатедральний сотрудник.

— Зеліничий рух значно потерпів від сніговиді в послідних днях. У східній Галиччині здержано вчера імовірно на дві добі рух зеліничів на отсих шляхах: Львів-Белзець, Львів-Яворів, Борки вел.-Грималів, Тернопіль-Зборів, Лупків-Тісна, Острів Копичинці, Тересин-Іване пусте, Делятин-Коломия-Стефанівка. На шляху Львів-Ряшів не курсували поїзди чч. 21 і 22, а між Львовом і Підволочисками поїзди чч. 15 і 20. Нині перестала над Львовом шаліти сніговіяца, а здаєсь, також в цілій Галиччині не паде нині сніг, тому нині і завтра поверне рух поїздів на всіх шляхах до нормальних відносин.

— Іменованя. Львівський висший суд краєвий іменував авскульптантами: концептового практиканта краєвої дирекції скарбу у Львові Александра Курпяка і судових практикантів: Жигмонта Вінтера в Перемишлі, Адольфа Ляндава в Бережанах, Михайла Яримовича у Львові, Оскара Даосана в Чернівцях, Жигмонта Піскозуба в Станиславові, Жигмонта Ерден-

берга в Стрию, Алексія Ткачука в Станиславові, Івана Негера в Чернівцях, Антона Гатникевича в Стрию, Брон. Сікорського в Рогатині, Едв. Герве в Перемишлі, Вальдемара Гоппе в Чернівцях, Едв. Велліча в Снятині, Кар. Должицького в Бережанах, Йос. Кравза в Сучаві, Леопольда Шайну у Винниках, Александра Кучеру в Медвинчах, Тадея Моссочого в Перемишлі, Маркила Малаховського в Лиську і Володим. Лагодинського в Самборі.

— **Розбишацкий напад.** У Львові лучають ся часом такі сензаційні пригоди, про які приходять вісти лише з Росії. Як раз вчорашній день означив ся такою подією: Возний союзного банку, Гриць Тузяк, вертав в саме полудне з австро-угорського банку, маючи в торбі 55.000 К готівки і 150.000 К в векселях. Ті гроші вложив ему до торби урядник, що був разом з ним в авст.-угор. банку і ви-фасував гроші, возного відслав до бюро а сам пішов по орудки на висший поверх. Коли возний був вже в сінях союзного банку, прискочив до него якийсь елегантно убраний панок з циліндром на голові і позолоченим боксером гримнув Тузяка в зуби і видерав ему торбу з рук. На крик Тузяка прибіг ще один возний. Опришок пустив ся втікати, але пошпотав ся в дверох і упав і тутже сіймали его оба возні та передали поліціянтови. В поліції признав ся він по довгій слідстві, що називає ся Йосиф Новаковський та що товаришував з шинкарским сином Йоахимом Шварцером, якому підробив натуральне свідоцтво з гімназії в військових цілях. Шварцера арештовано також, бо підозрівають его о співучасті в грабежи. Новаковський удає божевільного, але відгравив ту роль зовсім незручно. Здаєсь, що Новаковський є тим самим опришком, який перед двома місяцями напав на сходах дому при ул. Личаківській на академіка Вереша і обезпам'ятивши его ударом в голову, заграбив шість тисячі корон побраних з австро-угор. банку. Новаковський є сином візника львівського кінного трамваю і виріє на львівській ґрунті. І хоч він не практикував в російських соціялістів, то пильним читанем описів різких їх нападів набув досить вправи і відваги до наслідування російських опришків.

— **Красна рада шкільна** затвердила вибір ке. Альб. Мізери на духовного члена лат. обр. до окр. ради шк. в Богородчанах, Івана Лісовського управителя 5-кл. школи в Комарні на представителя учительського звання до окр. ради шк. в Рудках і Оск. Шнеля на містопредседателя окр. ради шк. в Золочеві; іменувала в народних школах: Мар. Хруслінського директором муж. 3-кл. шк. виділової в Сокалях, Льонг. Піжа; учит. 6-кл. муж. школи в Буську, Андр. Путьку учит. і Юлію Піхлівну учит. 4 кл. школи в Хлопах; управителями 2-кл. шкіл: Стан. Боратинського в Городку, Ігн. Горончку в Явишівцях і Волдел Сигнарського в Посаді вільхівській; учителями (-льками) 2-кл. шк.: Анну Боратинську в Городку, Вол. Цеплика в Лентовні, Єлис. Пяновську в Посаді вільх., Ядв. Бандрівську в Петровичах; учителями (-льками) 1 кл. шкіл: Григ. Пилипчака в Бивчаревій, Вас. Кульма-тицького в Брунарах виж., Ів. Пісса в Угерцях незаб., Стан. Ковбасу в Буякові, Андр. Нишоту в Ваврі, Генр. Совинського в Держаннах, Йос. Кукульського в Санці і Льва Кликайда в Коляцях.

— **Міліони з димом.** Австрійські курці скурили 1905. року 353 кубічних сотнарів тютюну за 234 мільйонів корон, так що припадає на одну голову 183 корон. В тім році скурено 1190 міль. цигар за 78 міль. корон і то: 475 міль. штук „Ausländer“, 190 міль. „Puortorico“, 168 міль. „Cuba“, 161 міль. „Virginia“ і т. д. Між цигаретами займає перше місце „Sport“ (1820 міль. штук), потім „Drama“ (1228 міль. штук); всього скурено 3824 мільйонів штук цигарет за 62 мільйонів корон. Число скурених імпортованих цигар виносить 17 міль. а вартости 983.000 К. Табаки продано того року за 4 міль. кор. Найбільше курило ся в Сольногороді, де на голову припадало 2.03 кг. тютюну. Потім йде Тироль (2.02), Істрия (1.79), Корун-

танія (1.79), Дол. Австрія (1.7 кг.) і т. д. Найменше продало ся тютюну в Галичині та Буковині. Найдорожше курять Дол. Австрія, де на голову припадає 17.8 К. за тютюн; потім йде Істрия (11.6), Сольногород (10.6) і т. д. Консумція цигар зменшила ся, а цигарет збільшила ся. Року 1875 припадало на одну голову 49.7 скурених цигар а 2.3 цигарет а в 1905. року вже лиш 44.3 штук цигар, 145.5 цигарет. Рівнож дохід із тютюну зріс, бо року 1875 припадало на голову 5.6 К а в 1905. року вже 7.3 К — Того року продавало ся тютюн в 369.671 публичних трафіках.

— **Землетрясене в Чилі.** N. York Herald доносить з Вальпараїсо, що вчора в Аріці (в департаменті Чиле в пол. Америці) наступило сильне землетрясене, котре тривало 33 секунд. Майже всі доми в місті, котре числять біля 4.000 душ населення, похували, а деякі завалили ся. Між иншим завалила ся вазниця і погребала під звалищами вазнів. До грози нещастя прилучили ся пожари, які вибухли в кількох місцях і знищили сотки домів. Землетрясене відчуте в цілім департаменті Аріка. Населення налякане не ночує під дахом, але на полях. Місто Аріка лежить над морем а его населенці займають ся головню торговлею. Давніше було ово великим містом, але по двох землетрясенях, в 1833 і 1868 рр., людиність поутікала до инших міст, безпечніших.

— **Звірський злочин.** З Харкова доносять, що студент медицини Дунаєв з поручення революційного комітету убив свого батька, який служив в поліції.

— **Заміх на гр. Ігнатєва.** В газеті „Новое Время“, написано: Граф Ігнатєв приїхав до Тверу о 7. годині ранком. З двірця він поїхав до гостинниці, де вже приготовано ему світлицю. Дорогою за графом гнав ся на возі якийсь невідомий чоловік, закутаний з головою. Лиця его не можна було побачити. Граф казав тому чиновникови, що їхав з ним, що то мабуть шпiон, і він хоче довідатись, де він мешкати ме. Ідучи на збори Ігнатєв віддав своєму підручному револьвер, якого завжди мав при собі. Він казав, що тепер ему не треба револьвера. І от, коли була перерва серед зборів і граф сидів та розмовляв із князем Путятиним, до них наблизив ся якийсь чоловік з вусами та неголеною бородою і через плече Путятіна тричі стрілів на Ігнатєва. Почала ся біганина. Всі втікали на сходи та кричали „Ігнатєва убивають!“ В сей час невідомий спокійно йде до білярдової кімнати, але на дверях д. Кушелєв звалив его з ніг. Тоді він стрілив собі в серце. Куля пройшла ему крізь груди і виляла ся в стінку. До графа позбігались лікарі. Три кулі влучило в живіт і zostали там. Четверта наскрізь пробіла і встрягла в спину. Кулю витягли. Куля була з отрутою. Злочинця повезли до лікарні. Він напевне вмере. Виявило ся, що коло убийства захожувало ся двох. Невідомі зайшли з задних дверей, перейшли поздовж цілого ряду світлиць та коридорів. На вішалні біля задних дверей знайшли пальто того, хто стріляв. Другий втік. Хто той, що вбив графа, невідомо. Коли Путятін запитав его, за що він вбив Ігнатєва, він сказав, що зробив те, що ему припоручив зробити комітет партії соціальных революціонерів, а потім показав на околочного і промовив „Вот їх я не вбю“. Обидва невідомі приїхали з Москви.

— **Нові стації телеграфу** отвиряють ся дня 5. с. м. в Олеську і Підгірцях коло Золочева.

— **Репертуар міського театру у Львові.**

Ві второк вечер: „Тангайзер“.
В середу: „Ми“ сучасна штука в 3 д. А. Креховецького.

Други Соколи і Сокілки! Пам'ятайте, що львівський „Сокол“ збирає жертви на будову свого дому.

Телеграми

з дня 1. січня 1907.

Відень. Найближше засіданє палати по-

слів буде в середу 2. с. м. о 3. год. по полудни.

Рим. В суботу померли ту кардинал Філікс Ковані і кардинал Альойзій Тріпері.

Берно моравске. Ческі послы до моравского сойму вислали телеграму з симпатиями до словацких послів в угорскім соймі і разом з телеграмою післали їм 1.200 К на народні цілі Словаків.

Будапешт. Угорске духовенство і угорска аристократія агітують за тим, щоби вдаленим в Франції духовним вільно було обісти в Угорщині. Зразу була гадка спровадити до Угорщини 300.000 французских монахів, та на се не пристав провідник угорского християньско-соціального сторонництва, єпископ Прохаска. Остаточню зредуковано се число в кілька сот. Рівночасно стали збирати складки на тих монахів, котрі на бажанє курії маюг обісти на Угорщині. Складок впливає дуже багато.

Льондон. „Morning Leader“ доносить Риму, що представителі Прус, Еспанії, Австро-Угорщини, Росії і Бельгії передали Ватиканови відповідь своїх правительств на звисні протест пашы проти надужиття французского правительства в борбі з Церквою. В сих відповідях обмежено ся лише на потвердження, що одержано згадану ноту, а не подано ніяких дальших заміток, ані коментарів.

Тегеран. Здоровлє шаха знова погіршило ся. — Регенція перської держави спочиває тепер в руках найстаршого сина шаха, який буде его наслідником.

Танґер. Положенє Европейців в Марокко стає чим раз грізніише з огляду на домашню війну, яка звернена проти чужинців.

— **В хосен тов-а Бурса св. Йоана Хр. в Дрогобичи** зводили вселаскавіише жертвувати від 1. січня до 31. грудня 1906: ВПреоєсвьяч. Е. Константин Чехович 50 К, сойм кр. 150 К, на руки Вп. п. Старомійского директора гімназії 31 К (разом), рада повіт. в Дрогобичи 600 К, Тов. залічкове в Дрогобичи 100 К, Тов-о залічкове „Нар. Дім“ в Дрогобичи 200 К, Ром. Алексевиц радник суду в Угнові 10 К, о. Наклович в Залісю 2 К, п. Куличко з пушки і касі міській 13.67 К, Каса ошадн. м. Дрогобича 200 К, оо. Василяни в Дрогобичи 30 К, „Нар. Торговля“ в Дрогобичи з пушки 3.40 К, п. Бирчак проф. гімн. 1.10 К, о. Мудрак в Губичах 4 К, 30 фунтів муки; о. Отто в Ліпшишнику вєпрову, 17 бохонців хліба, копу яєць 2 кірці бульби, 20 літрів сира; о. Єднакий в Нагуєвичах свинку, 4 літри сира, 3 кірці картофель, 2 бохонці хліба, копу капуєти: п. Дєбромьяльський 6 літрів цибулі, 6 л. гороху, 1 кор. картофель; о. Горницький в Уличнім копу яєць; на руки Вп. п. Творовского судії бочка на воду; п. Головей в Сільци 3 л. пшениці, 2 бохонців хліба; п. Рихтицкий в Ролеві 2 л. пшениці, 1 кор. картофель; о. Кмить в Дрогобичи 1 к. кави; п. Гарбовский в Ролеві 2 кірці картофель, 7 л. гороху; п. Стефчаков в Дорожеві 1 корець картофель, 20 яєць; п. Іваненько в Довгім 1 корець картофель; п. Осередчук в Довгім 1 корець картофель; п. Латчак в Якубовій Волі 1 корець картофель, 4 літри цибулі; п. Мінчак 1 корець картофель; п. Галушка 1 корець картофель, 4 л. петрушки; п. Шухевич судія 5 К; п. Блажкєвич 1 корець картофель, 3 літри цибулі; Василенко в Гаєх 4 кірці картофель; п. Вереницкий в Ріпчицях 1 корець картофель, п. Кивацкий в Волиці 1 корець картофель, 1/2 кірця буряків; п. Гнатків 1 корець картофель; п. Главан в Сільци 1 корець картофель; п. Чушак в Довгім 1 корець бульб; п. Ю. Єднакий в Дрогобичи блюзу, сподні; п. Р. Паславский академик 15 книжок до читаня. Складаючи Вп. Добродіям щирю подику, поручаємо бурсу на дальше ласкавій опіці. За виділ: П. Кмить предсідатель. В. Паславский касєр.

М. Л. Кропивницький.

(З приводу 35-літнього ювілею его артистичної, літературної та громадської діяльності).

(Конець).

Як артист — Кропивницький талан великий, різноманітний і цілком самобутній. Найбільш відповідають его вдачі ролі комічні, побутові та резонерські. Але за якуб роллю він не взяв ся, він з кожною справляв ся як ніхто.

Образи Йосипа Івановича („Глитай“) Старого Балтуса („Олеся“), Шпоньки („Як ковбаса та чарка“), Старшина („По ревізії“), Діда Миколи („Понад Дніпром“) і багато інших в чудовій грі Кропивницького являють ся живими типами і назавжди зостають ся в пам'яті глядача.

Бачити гру Кропивницького то справді було велике щастя, і не дурно одво імя Марка Лукича в трупі скликало повен театр людей.

Але не тільки артистичним таланом Кропивницький придбав собі слави. Їму належить почесне місце і в українській літературі. Він написав більше 20 драм, комедій, водевілів та драматичних етюдів. Своїми творами він збогатив український репертуар і багато допоміг розвитку українського театру.

Із драматичних творів Кропивницького найбільш відомі драми — „Глитай, абож паук“, „Дай серцю волю, заведе в неволю“, „Доки сонце зійде, роса очі виїсть“, „Дві семі“, „Олеся“, та етюд „По ревізії“. Вони свідчать, що автор їх справжній драматичний художник, багато бачив, думав, знав жите і уміє у відповідних формах вивести его на сцені. Найкраще удають ся Кропивницькому типи негативні. Йосип Іванович Бичок („Глитай“), сільський глитай, ханжа, розпустник; поміщик із селян Балтис („Олеся“), що не спить ся ні перед якою кривдою і шахрайством, коли тільки з того можна нажити копійку; розпустний п'яниця старшина („По ревізії“) і ціла довга низка дрібніших типів, розкаданних у всіх драмах Марка Лукича. Можна сказати, що своїми творами Кропивницький вивів перед людські очі темноту і безправя нашого селянина. Він не обмежив ся самою лише любовною інтригою, а захопив у своїх творах і соціальні, економічні питання, зазначивши ті сумні факти і обставини, серед яких опинив ся селянин після „волі“. В драмах Кропивницького ми бачимо, як різні глитай, підпанки разом з дрібним начальством сільським знущють ся з мужика, облуптують его своїми сітнями і руйнують его добробут.

Картину життя українського панства та ідейні змагання інтелігентної української молодіжки 60—70-х років Кропивницький подав у своїй драмі „Доки сонце зійде, роса очі виїсть“. В свій час ся драма відповідала дійсному життю і мала на сцені успіх. Взагалі треба сказати, що Кропивницький пише свої драми доброю народною мовою, любить в народних сценах вживати веселих народних примовок та жартів і в красивих своїх драмах в характеристиці окремих осіб виявляє чуте міри і художничого смаку. Кропивницький і тепер ще не кидає писати. Його останні драми друкували ся в „Кіевск. Стар.“ („Перед волею“, „Розгардіяш“) та в „Рідному Краю“ („Скрутна доба“), але в них вже нема тої свіжости, якою визначились перші твори Марка Лукича, і розуміння сучасних обставин нашого життя.

Наша характеристика шановного ювілята булаб не повною колиб ми не згадали про его громадську діяльність.

Ми уже зазначили, що знід умілої режисерії М. Кр. вийшла ціла низка доброї школи українських артистів. Як представник одної із паростів української умілости, Кропивницький при нагоді старав ся обороняти її інтереси. З охотою виступав він у всяких добродійних українських концертах, вечірках, спектаклях і т. в. Не мало доводилось Кропивницькому допомагати навіть зовсім стороннім людям, порадами і власними грошима.

В історії національного і культурного відродження України діяльність М. Л. Кропивницького лишила яскравий широкий слід і придбала ему почесне імя „батька“ українського театру.

Рада.
М. П.

Торговельні і промислові вісти. Тижневий звіт Торговельної і промислової палати про ціни збіжжя і продуктів у Львові від 24. до 31. грудня 1906:

	за 50 клг.
Пшениця	7-75—7-95 К
Жито	5-90—6-10 К
Ячмінь броварняний	6-70—7-00 К
Ячмінь на пашу	6-30—6-60 К
Овес	7-10—7-30 К
Горох до вареня	8-75—9-35 К
Горох на пашу	6-50—7-00 К
Бобик	6-00—6-25 К
Ленча	5-60—5-85 К
Конюшина червона	50-00—57-50 К
Конюшина біла	32-50—45-00 К
Конюшина шведска	60-00—70-00 К
Тимотка	21-00—24-00 К
Ріпак зимовий	13-25—13-50 К
Насіне льняне	11-00—11-25 К
Львянка	10-75—11-00 К
Насіне конопл.	10-00—10-25 К
Хміль	100-00—120-00 К

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ.

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 31. грудня: о. В. Петрушевич з Калуша, Михайло Парашук з Варшави, Микола Дробовицький з Раківця, о. Василь Томович з Мозолівки.

— Скарбник львівського „Сокола“ має на продаж білети до фризера по низьких цінах. Провізія з білетів призначена на дохід „Сокола“.

Рухові вправи в львівському Соколі.

Члени: Понеділок, середа, п'ятниця від 7—8.
Члениці: Второк, четвер, субота від 4—5.
Хлопчики: Понеділок, середа, п'ятниця від 5—6.
Місячна оплата одна корона.
Приходіть і вправляйте!

Щадіть і купуйте землю!

Товариство взаємного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові ул. Руска 20 (дім власний).

платить 4% від вкладок, приймає і виплачує вкладки кожного дня, крім неділь і свят; Уділяє позички на 6% на гіпотечку або за порукою; дає більші позички парцелянтам на купно землі; сплату гіпотечних позичок розкладає 15 літ; при 30 ратах швірчих випосить рата на капітал і процент разом 5 корон від 100 корон.

На покриття дахів бляхою або черепом уділяє „Джістер“ позички на 5%.

Позички можуть дістати тільки члени; ако член може приступити тільки член Товариства обезпечені „Джістер“.

Дивіденда від уділів членських виносила все 6%.

Вкладки можуть вкладати танж не члени.

Вкладки виносять 19/12 1906:	2,072,928 К.
Позички уділені	2,041,615 К.
Удліл членів	162,127 К.
Фонд резервовий	30,288 К.
Цивні паперя і льокації	257,963 К.

З чистих зисків уділів „Джістер“ на церкві, бурсі і інші добродійні цілі вже над 40,000 корон.

Щадіть і купуйте землю!

„Торбан“

музична бібліотена
видає

Українська Накладня

Львів, Вроновска 8.

Каталог даром і оплатно.

1907 рік.

ВІДКРИТА ПЕРЕДПЛАТА

на

Рідний Край

Тижнева українська часопись політична, ЕКОНОМІЧНА, літературна і наукова.

У часописі заведені ось які відділи:

1. Що потрібно для нашого народу, особливо для селян хліборобів і всіх трудящих людей.
2. Що діється на Україні, також в Галичині й на Буковині.
3. Що діється в цілій Росії. Звістки з столиць.
4. Що діється по чужих землях, що всть там доброго, що й нам би годило ся.
5. Звістки й листи з різних городів і сел (про земства, товариства, про все що діється доброго и лихого).
6. Наукові статті і звістки (історія література, медицина, ветеринарія, сільське хазайство, промисли, й т. д.).
7. Оповідання, вірші, фельетон.
8. Дрібні звістки (про заробітки, торги, цени і т. д.).
9. Бібліографія. — Запитання читателів і відповіді редакції про всякі діла: судові, хазайські та інші.
10. Оповідки усякі.

Хто підпишеться на цілий рік, той получить такі безплатні додатки:

1. Дві картини звісного українського художника П. Ю. Сластіона:

1) КОБЗАРЬ, 2) ГАЙДАМАКИ.

2. Український календарь „Рідний Край“ на 1907 р.

Передплата за часопись на рік 3 карбованці, на пів року 1 руб. 80 коп., на 3 місяці — 1 руб., на місяць 35 коп. з пересилкою, окремі числа по 8 коп. За кордон на рік 4 карб.

Книгарям комісійним за передплату на рік 5%. За продаж окремих Нг. — 25%.

Листи і гроші заслати треба на адресу: Полтава, Протопоповська ул., Нг. 41, редакції часописі „РІДНИЙ КРАЙ“.

Просимо усіх прихильників і читателів наших надсилати нам звістки про діяльність земств, городських дум, усяких товариств і організацій, звістки про постанови сільських і волостних сходів, селянських спілок і інших новини.

Редактор-видавець М. Дмитрієв.

Для закордонних братів Українців передплата на „Рід. Кр.“ значно зменшена: 1) На рік замість 5 карб. — 4 карб. для окремих передплатників; 2) Просьбітам, народним і шкільним читальням, товариствам: Січ, Сокол і різним народним просвітним товариствам на рік — 3 карб. 25 коп.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. січня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлєне. В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлєне. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Знаменитий мід десеровий кураційний (власна пасіка) твердий 5 клгр. 6 кор. „рарітас медоборів“ густо плинна патока 6 кор. 60 сот. franco. Від руских замовлень даю 20 сот. на будову театру. Корієвич ем. учит. Іванчани почта в місци. (2—20)